

## **«ΚΥΡΙΑΚΗ Δ΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ, ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΚΟΣ»**

Η Δ΄ Κυριακή των Νηστειών είναι αφιερωμένη σε μια μεγάλη ασκητική και πατερική μορφή της Εκκλησίας μας, στον Άγιο Ιωάννη τον Σιναΐτη, ο οποίος μας είναι καλύτερα γνωστός ως Άγιος Ιωάννης της Κλίμακος, από το ομώνυμο σύγγραμμά του. Η προβολή και τιμή του αγίου αυτού άνδρα κατά την Αγία και Μεγάλη Τεσσαρακοστή κρίθηκε επιβεβλημένη από τους Πατέρες. Το περίφημο σύγγραμμά του «Κλίμαξ», θεωρήθηκε ως εξαιρετικό μέσο πνευματικής καθοδήγησης για τους αγωνιζόμενους πιστούς. Αλλά και η οσιακή του μορφή αποτελεί παράδειγμα αγώνα κατά των ψυχοκτόνων παθών μας αυτή την ιερή περίοδο. Ειδικά στις ημέρες μας που επικρατεί πνευματική φτώχεια, τέτοια αξιόλογα βιβλία οφείλουμε να τα μελετάμε εμείς οι Χριστιανοί. Γιατί μέσα από αυτά θα λάβουμε πληροφορίες για το πως θα πολεμήσουμε τον διάβολο και τις παγίδες του.

Ο Άγιος Ιωάννης γεννήθηκε πιθανότατα το 523 μ.Χ. στην Συρία. Ήταν γιος πλούσιας και ευσεβούς οικογένειας. Οι γονείς του φρόντισαν να του δώσουν σπουδαία εκπαίδευση. Περισσότερο όμως φρόντισαν να του μεταδώσουν τη δική τους ευσέβεια και πίστη στον Θεό. Κοντά σε πνευματικούς δασκάλους σπούδασε σε βάθος τη θεολογία της Εκκλησίας μας. Του άρεσε να μελετά την Αγία Γραφή και τα συγγράμματα των μεγάλων Πατέρων της Εκκλησίας μας. Από πολύ μικρός αγαπούσε την άσκηση και γι' αυτό νέος όντας αποσύρθηκε στην έρημο του Σινά, κοντά στον φημισμένο ερημίτη και πνευματικό δάσκαλο Μαρτύριο. Εκεί εκάρη μοναχός. Έζησε κοντά στον ασκητή τέσσερα χρόνια διδασκόμενος τις αρετές και τους τρόπους επίτευξης της προσωπικής κάθαρσης, σημειώνοντας τεράστια πνευματική πρόοδο. Αναδείχθηκε άξιος μαθητής του πνευματικού του καθοδηγητή Μαρτυρίου.

Η φήμη του Αγίου Ιωάννου δεν άργησε να διαδοθεί. Έτσι στο ερημητήριό του έτρεχε πλήθος μοναχών και λαϊκών, προκειμένου να τον συμβουλευθούν. Μάλιστα είχε αποκτήσει και τη φήμη του θαυματουργού, ο οποίος με την προσευχή του έκανε πολλά θαύματα. Στην έρημο του Σινά έζησε για δεκαεννιά χρόνια. Κατόπιν εγκαταβίωσε στην Μονή του Θωλά. Όταν κοιμήθηκε ο ηγούμενος της σεβάσμιας Μονής της Αγίας Αικατερίνης Σινά, οι μοναχοί τον ανάδειξαν ηγούμενο, όπου τους ποίμανε για λίγα χρόνια και γι' αυτό πήρε και την ονομασία Σιναΐτης. Το ότι κάθισε λίγο καιρό στη θέση του ηγουμένου ήταν επειδή νοσταλγούσε να γυρίσει και πάλι στην αγαπημένη του έρημο. Και πράγματι γύρισε. Και έμεινε εκεί μέχρι την κοίμησή του το έτος 606 μ.Χ. Εκεί στην έρημο του Σινά έγραψε τα περισπούδαστα συγγράμματά του

«Κλίμαξ» και «Λόγος προς τον Ποιμένα». Η Εκκλησία τιμά τη μνήμη του στις 30 Μαρτίου και την Δ΄ Κυριακή των Νηστειών.

Ήταν σοφός άνθρωπος και προπαντός μεγάλος ασκητής, εφάμιλλος του Μεγάλου Αντωνίου, του Αγίου Ευθυμίου και του Αγίου Σάββα. Γύρω από τον Άγιο Ιωάννη συγκεντρώθηκαν χιλιάδες μοναχοί, παίρνοντας από αυτόν μαθήματα πνευματικού αγώνα. Για να μπορούν οι μοναχοί να έχουν καταγραμμένες τις σοφές διδαχές και παραινήσεις του, τις κατέγραψε στα προαναφερόμενα συγγράμματά του. Η «Κλίμαξ», που σημαίνει σκάλα, είναι το πρώτο και σπουδαίο σύγγραμμά του, διότι το περιεχόμενό του, ως νοητή σκάλα, ανεβάζει κλιμακωτά τον ασκούμενο άνθρωπο στην κορυφή των αρετών. Περιέχει τριάντα λόγους σε αντίστοιχες αρετές. Αρχίζει από τις αρετές, οι οποίες αποκτώνται εύκολα και έχουν κυρίως πρακτικό χαρακτήρα, και προχωρά στις δύσκολες και υψηλές αρετές, οι οποίες έχουν θεωρητικό χαρακτήρα. Το βιβλίο αυτό αξίζει να διαβασθεί από όλους τους Χριστιανούς.

Ο Άγιος Ιωάννης αποδεικνύεται βαθύτατος γνώστης της ανθρώπινης ψυχής, όταν η επιστήμη της ψυχολογίας ήταν άγνωστη και ως έννοια. Με θαυμαστό τρόπο, ανατέμνει την ανθρώπινη ψυχή και προσπαθεί να εντοπίσει τις αμαρτωλές έξεις της και τις καταβολές, ώστε να τη θεραπεύσει και να τη θωρακίσει από την ψυχοκτόνα δράση της αμαρτίας και του κακού. Γνωρίζει πως στην ανθρώπινη ψυχή υπάρχουν βαθμίδες κάθαρσης από τα πάθη και επίσης βαθμίδες απόκτησης των αρετών. Γι' αυτό και ιεραρχεί με καταπληκτικό τρόπο την κάθαρση και την απόκτηση των αρετών, ώστε να γίνεται με τον πλέον ενδεδειγμένο τρόπο. Για παράδειγμα: αρχίζει με τις αρετές της μετάνοιας, της υπακοής, της μνήμης του θανάτου, για να αποκολλήσει τον άνθρωπο από την αμαρτία και προχωρά σε υψηλές αρετές, όπως της διάκρισης, της ησυχίας, της απάθειας, της ταπεινοφροσύνης κ.λπ. Αλλά και το δεύτερο μικρό του σύγγραμμα «Λόγος προς τον Ποιμένα», είναι ένας πνευματικός οδηγός για όσους έχουν επωμισθεί την ευθύνη να ποιμαίνουν ανθρώπινες ψυχές.

Το υπέροχο βιβλίο «Κλίμαξ» θα πρέπει να γίνει ένα από τα προσφιλή αναγνώσματα των πιστών κατά την κατανυκτική περίοδο της Μεγάλης Τεσσαρακοστής. Ανήκει στα λεγόμενα νηπτικά κείμενα και απευθύνεται τόσο στους μοναχούς, όσο και στους κοσμικούς. Η «Κλίμαξ» συμπληρώνει τον θαυμαστό πλούτο της εκκλησιαστικής μας γραμματείας. Όσοι αισθανόμαστε την ανάγκη να αγωνισθούμε κατά των παθών μας, την κάθαρση του κακού εαυτού μας και την πνευματική μας πρόοδο, είναι πολύ ωφέλιμο να εντάξουμε αυτή την περίοδο στα πνευματικά μας αναγνώσματα το βιβλίο «Κλίμαξ» του Αγίου Ιωάννου του Σιναΐτου. Οι σοφές παραινήσεις του μεγάλου πνευματικού δασκάλου θα αποτελέσουν πολύτιμο πνευματικό οδηγό για κλιμακωτή κατάκτηση

των αρετών, ώστε να αξιωθούμε να υποδεχθούμε τον Αναστημένο Κύριο,  
καθαροί από τους ρύπους της αμαρτίας και τη φθορά του κακού.

Πρωτοπρεσβύτερος Βασίλειος Κ. Γιαννακόπουλος  
Εφημέριος Ιερού Ναού Αγίου Αλεξίου Αιγίου